

Yapılan ödeme karşılığı alınamayan fatura nedeniyle avanslar hesabında bekleyen tutarın giderleştirilmesi.

Sayı:

B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[8-2015/265]-88713

Tarih:

26/01/2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[8-2015/265]-88713

26.01.2018

Konu : Yapılan ödeme karşılığı alınamayan fatura nedeniyle avanslar hesabında bekleyen tutarın giderleştirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğuz, bir AVM bünyesinde kiralamış olduğunuz mağazanın tadilat ve dekorasyon işi için 2014 yılında banka kanalıyla 141.600,00-TL ödeme yaptığınız, tadilat ve dekorasyon işinin tamamlanmasından sonra fatura verilmemesi nedeniyle işi yapan şahsı vergi ihbar hattına ihbar edilmesine rağmen sonuç alınmadığı belirtilerek avanslar hesabında bekleyen 141.600,00-TL'nin ticari işin idamesi için yapılan bir harcama olması sebebiyle şüpheli alacak karşılığı ayırmak suretiyle gider yazılıp yazılamayacağı, anılan tutardan katma değer vergisi ayırıp indirim konusu yapılıp yapılamayacağı ve kurumlar vergisi açısından 268- Özel Maliyetler Hesabına ve ilgili Sabit Kıymet Hesaplarına kaydedip amortisman yoluyla itfa edilip edilemeyeceği hususlarında bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup konu hakkında Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasıyla kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap döneminde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı belirtilmiş, maddenin ikinci fıkrasıyla da safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun "ticari kazanç" hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Gelir Vergisi Kanununun 40 ncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

Gelirin elde edilmesinde; tahakkuk ilkesi, gelirin mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmesi, yani geliri doğuran işlemin eksiksiz tekemmül etmesi olup, ticari kazancın elde edilmesinde tahakkuk

esasını benimsenerek gelirin mahiyet ve tutar itibarıyla kesinlik kazanması aranmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonundaki ve başındaki değerler arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise bu farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinde de, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanların safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3/B maddesinde "İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır..." hükmü yer almaktadır.

Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında; bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu, 231 inci maddesinin 5 inci bendinde ise; faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturanın hiç düzenlenmemiş sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanunun 323 üncü maddesinde ise; "*Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;*

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde karzarar hesabına intikal ettirilir." hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla, ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla; dava veya icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar şüpheli alacak sayılmakta, bu şartlardan herhangi birinin mevcut olmaması durumunda ise şüpheli alacak kaydına imkân bulunmamaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, yaptırdığınız tadilat ve dekorasyona ilişkin harcamaların defter kayıtlarınıza intikal ettirilerek aktifleştirilebilmesi Vergi Usul Kanununun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi suretiyle mümkün

bulunmaktadır. Söz konusu tadilat ve dekorasyon harcamalarına ilişkin faturanın ilgili firmadan alınmaması durumunda, söz konusu harcamaları aktifleştirebilmeniz ancak, satıcı firma hakkında yapılacak bir vergi incelemesi sonucunda işlemin gerçekliği yanında ilgili firma kanuni defterlerinde kayıt altına alındığının inceleme raporu ile ortaya konulması halinde mümkün olabilecektir. Ayrıca söz konusu harcamalarınıza ilişkin ortada bir alacağın söz konusu olmaması nedeniyle şüpheli alacak kaydına imkân bulunmamaktadır. Öte yandan, belirtilen şekilde yapılacak bir tespit sonrasında aktifleştirebileceğiniz harcamalar için amortisman ayırabileceğiniz tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

Bilindiği üzere, 3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1'inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

4 üncü maddesinde; hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu, bu işlemlerin; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği

hüküm altına alınmış olup,

Aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (a) bendine göre, vergiyi doğuran olay, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile (b) bendine göre, malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi, (c) bendine göre de kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması sırasında meydana gelmektedir.

Kanunun 29/1-a maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV den bu kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV yi indirebileceği, 29/3 üncü maddesinde ise indirim hakkının, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Kanunun 34 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında; yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV yi alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Şirketiniz tarafından AVM bünyesinde açılan mağazanın tadilat ve dekorasyon işleri için ödenen ancak fatura ve benzeri bir belge ile tevsik edilemeyen tutar üzerinden iç yüzde

oranı ile KDV ayrılarak indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(* Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.